

Sporočilo za javnost
Luxembourg, 15. septembra 2021

Nadzor nad državami članicami, ki so prejele finančno pomoč, je ustrezen, vendar ga je treba racionalizirati

Evropska komisija preverja, ali države članice euroobmočja, ki so zaključile program za makroekonomsko prilagoditev, še naprej zanesljivo napredujejo pri uresničevanju zavez, ki koristijo njim in njihovim posojilodajalcem. Evropsko računsko sodišče (Sodišče) je preučilo zasnovo, izvajanje in uspešnost poprogramskega nadzora nad petimi državami članicami (Irska, Portugalska, Španija, Ciper in Grčija), ki so po finančni krizi leta 2008 prejele finančno podporo. Revizorji so ugotovili, da je bil nadzor sicer ustrezno orodje, vendar pa je bila njegova učinkovitost oslABLJENA zaradi nejasnih ciljev ter nezadostne racionalizacije in osredotočenosti na izvajanje. Zato priporočajo pregled postopkov in zadevne zakonodaje, zlasti za vključitev nadzornih dejavnosti v evropski semester.

V obdobju 2010–2013 so Irska, Portugalska, Španija, Ciper in Grčija prejeli skupno 468,2 milijarde EUR finančne pomoči. V skladu z zakonodajo EU se za države članice, ki zaključijo program za makroekonomsko prilagoditev, začne izvajati dodatni nadzor. Ciper, Irska, Portugalska in Španija so sedaj pod nadzorom po izteku programa, Grčija pa pod okrepljenim nadzorom, ker šteje, da je še posebej izpostavljena finančnim težavam, ki bi verjetno imele neugodne učinke prelivanja na druge države članice v euroobmočju.

„Dejavnosti nadzora po izteku programa, ki jih je Sodišče preučilo, so bile ustrezne, vendar jih je treba racionalizirati,“ je dejal član Sodišča Alex Brenninkmeijer, odgovoren za poročilo. „Menimo, da bi naše delo lahko prispevalo k pregledu ureditev gospodarskega upravljanja v ekonomski in monetarni uniji, ki se trenutno izvaja. To poročilo se lahko uporabi tudi v okviru razprav o zasnovi morebitnega mehanizma za nadzor v zvezi z odplačilom posojil, ki bodo zagotovljena v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost.

Do maja 2021 je vseh pet držav članic izpolnjevalo svoje obveznosti odplačevanja in ponovno dobilo dostop do trga po sprejemljivih obrestnih merah. Nadzor, ki ga je izvajala Komisija, je sicer

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pripomogel k pomiritvi finančnih trgov, vendar pa ni nadaljnjih dokazov, da bi spodbujal izvajanje reform. Med razlogi za to je tudi pomanjkanje spodbud in zanesljivih instrumentov za izvajanje. Revizorji so ugotovili, da se nadzor Komisije delno prekriva s spremljanjem zmožnosti za odplačevanje, ki se za iste države članice izvaja v okviru evropskega mehanizma za stabilnost. Do prekrivanja je prišlo tudi med več dejavnostmi Komisije, in sicer med nadzorom po izteku programa in delom v okviru evropskega semestra.

Kakovost analiz, ki jih je v zvezi s položajem držav članic opravila Komisija, je bila na splošno sicer dobra, vendar objavljena poročila niso bila dovolj osredotočena na zmožnost držav članic za odplačevanje. Informacije o odplačevanju posojil so bile pogosto razdrobljene po poročilih, pri analizah tveganj glede zmožnosti odplačevanja pa so bile ugotovljene slabosti. Revizorji so ugotovili, da je v zakonodaji zagotovljene le malo fleksibilnosti glede izvajanja: tudi če Komisija oceni, da je tveganje v zvezi z odplačevanjem majhno, nadzora ne more začasno ustaviti ali zmanjšati pogostosti poročanja. Poleg tega Komisija za štiri države članice pod nadzorom po izteku programa ni formalno določila, katere strukturne reforme namerava spremljati. V nekaterih primerih je spremljala izvajanje reform držav članic, ki v okviru programa za makroekonomsko prilagoditev sploh niso bile dogovorjene.

Države članice morajo v okviru okrepljenega nadzora sprejeti ukrepe za odpravo izpostavljenosti, pri tem pa upoštevati priporočila za posamezno državo, izdana v okviru evropskega semestra. Podobno morajo države članice v okviru nedavno odobrenega mehanizma za okrevanje in odpornost pojasniti, kako njihovi načrti za okrevanje in odpornost prispevajo k obravnavanju izzivov, opredeljenih v zadevnih priporočilih za posamezne države. Namen nadzora, ki ga opravlja Komisija, je preverjanje napredka držav članic pri obravnavanju izzivov, s katerimi se srečujejo, v skladu s priporočili za posamezne države. Za usmerjanje izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost ter usklajevanje evropskega semestra je odgovorna ista projektna skupina Komisije, ki pa ni zadolžena tudi za izvajanje okrepljenega nadzora. Po mnenju revizorjev bi morala Komisija razmisliti o tem, da bi se nadzor po izteku programa in okrepljeni nadzor vključila v evropski semester, z nacionalnimi organi pa bi se morala dogovoriti o podrobnem seznamu reform, ki jih je treba spremljati.

Splošne informacije

To poročilo dopolnjuje prejšnje revizijsko delo Sodišča v zvezi s finančno pomočjo državam članicam in ekonomskim upravljanjem EU (v okviru zakonodajnega šesterčka, dvojčka in evropskega semestra).

Posebno poročilo št. 18/2021 – *Nadzor Komisije nad državami članicami, ki so zaključile program za makroekonomsko prilagoditev: ustrezno orodje, ki ga je treba racionalizirati* je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

Kontakt za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502